

Araştırmanın Künyesi

Araştırma; 21 – 23 Eylül 2007 günleri Türkiye'nin 7 coĝrafi bölgesinde, 38 il ve 128 ilçede bunlara baĝlı 157 mahalle ve köyde, 18 yaş ve üstü seçmen nüfusunu temsil eden 924'  kadın toplam 1863 denekle hanede yüz yüze görüşme metoduyla yapılmıştır.

Örneklemin seçilmesinde çok aşamalı – tabakalı – tesadüfi yöntem, görüşülecek deneklerin belirlenmesinde ise, Cinsiyet ve yaş kotası uygulanmıştır.

Araştırma sonuçları gerek sahada, gerekse bilgisayar ortamında çeşitli kontrollere tabi tutulmuş, elde edilen bulguların tutarlılıĝı gözlemlenmiştir.

Araştırmanın hata payı güven sınırları içerisinde \pm % 2'dir.

Çalışmanın y r t ld ĝ  38 il şöyledir;

Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazıĝ, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Karabük, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Nevşehir, Osmaniye, Rize, Sakarya, Samsun, Sivas, Trabzon, Uşak ve Van.

Kısa bir yorum ve basın duyurusu;

1999 – 2002 ve 2004 seçim sonuçlarını hatasız bilen ve aynı başarıyı son 22 Temmuz seçimlerinde tekrarlayan A&G Araştırma Őirketi'nin başkanı Adil G R sonuçları şöyle yorumladı;

Türkiye'de başı kapalı kadınların oranında azalma var. Gençler yüksek oranda başı açık. 2003 araştırmasında da belirttiĝimiz gibi, önümüzdeki yıllarda Türkiye'de  rt nen kadınların oranında düzenli olarak azalma devam edecek.

Yaygın kanaatin aksine, toplumda örtünme veya dindarlık artmıyor, aksine azalıyor. Sadece görünürlük artıyor. Kapalı kadınlar daha fazla sosyal hayatta yer almaya başladı. Eskiden otobüste, min b ste görmeye alıřtıĝımız kadınlar, bugün son model arabalara binmeye, nişantaşında baĝdat caddesinde alışverişe çıkmaya başladılar. Bu nedenle sayıda artış yok, algıda farklılık ve artış var.

*ÖRTÜSÜNÜ NASIL TANIMLIYOR ?
ÖRTÜNME GEREKÇESİ*

ÖRTÜSÜNÜ NASIL TANIMLIYOR ?

SORU : Sizin / eşinizin / annenizin veya büyüklerinizin başını kapatmak için kullandığı örtüyü şunlardan hangisi ile tanımlıyorsunuz ?

- Örtüyü Türban diye nitelendirenler %6,1

	BAŞINI KAPATAN KADINLAR	EŞİ, ANNESİ, KARDEŞİ VS.'NİN ÖRTÜSÜ İÇİN SÖYLENENLER
Başörtüsü / Eşarp	77,8	78,4
Çarşaf	2,3	2,1
Türban	6,1	5,3
Yöresel örtü	13,8	14,2
TOPLAM	100,0	100,0

Yukarıdaki tabloda başını kapatan kadınların kendi kullandıkları örtüyü nasıl tanımladığını ve ailedeki kapalı kadının örtüsünü yakınlarının nasıl tanımladığını görüyorsunuz. Her iki kolonda da cevaplar birbirine çok yakındır.

Türban meselesinin yıllarca Türkiye gündemini meşgul ettiği düşünülürse, halkın gündeminde Türban diye bir konunun olmadığı görülmektedir.

Araştırmanın saha gözlemlerine göre başını türban şeklinde bağlasa dahi kadınların önemli bir bölümü bunu başörtüsü diye niteliyor.

Özetle başını kapatan kadınlara göre kullanılan örtünün isminin türban olup olmaması görünümünden daha çok düşüncede.

3,5 YILDA NE DEĞİŞTİ ?

	BAŞINI KAPATAN KADINLAR 2003	BAŞINI KAPATAN KADINLAR 2007
Başörtüsü / Eşarp	77,6	77,8
Çarşaf	1,9	2,3
Türban	5,4	6,1
Yöresel örtü	15,1	13,8
TOPLAM	100,0	100,0

İlk araştırmanın yapıldığı Mayıs 2003'den bu yana kadınların örtülerini nasıl tarif ettiklerine baktığımızda araştırmanın hata payı içerisinde kayda değer önemli bir değişikliğin olmadığını görüyoruz.

Kim örtüsünü nasıl tanımlıyor ?

Yaş ;

- Yaş yükseldikçe Türban diyenlerin oranı hızla azalıyor !

18-27 yaş grubunda başını kapatan kadınların % 9,3'ü kullandığımız örtü türban derken, bu oran 44 yaş ve üzerinde % 3,7'ye düşmektedir.

Eğitim ;

- Eğitim yükseldikçe Türban diyenlerin oranı yükseliyor ! İlkokul ve daha alt eğitim gruplarında Türban diyenlerin oranı %3,8 iken bu oran orta öğrenimde %6,8'e, üniversite mezunlarında ise %17,9'a çıkmaktadır.

Yerleşim Tipi ;

- Büyükşehir ve kentlerde Türban, kırdaki yöresel örtü cevapları genel ortalamanın üzerinde verilmiştir.

BAŞINI KAPATMA GEREKÇESİ

Soru: Başınızı kapatma gerekçeniz şunlardan hangisidir ?

- Başını kapatan kadınların % 64,1'i inançları gereği örtündüğünü söylüyor

	BAŞINI KAPATAN KADINLAR	EŞİ, ANNESİ, KARDEŞİ VS.'NİN ÖRTÜSÜ İÇİN SÖYLENENLER
Dini / inançları gereği	64,1	61,9
Gelenek	18,9	21,8
Alışkanlık	12,4	13,1
Aile büyüklerinin isteği	4,6	3,2
TOPLAM	100,0	100,0

Başını kapatan kadınların % 64,1'i inançları gereği örtündüğünü söylerken, ailesindeki başörtülü kişinin inançları gereği başını kapattığını söyleyenlerin oranı % 61,9.

- 18-27 yaş grubunda başını kapatanların % 8,5'i eşinin veya aile büyüklerinin isteği doğrultusunda örtündüğünü söylemiştir.
- 44 yaş ve üzerinde ise % 19,8 alışkanlık cevabı vardır.
- Bekarların % 17,1'i aile büyüklerinin isteği doğrultusunda başını kapattığını söylemiştir.
- Eğitim yükseldikçe inançlarım gereği örtünüyorum diyenlerin oranı da yükselmektedir. –ilkokul %60,9 – Ortaokul / lise %72,8 – Üniversite %100.
- Düşük eğitimlilerde gelenek cevabı genel ortalamanın çok üzerindedir.
- Eğitim ve hane halkı gelirine paralel olarak sosyal statü yükseldikçe dini gerekçelerle örtünüyorum diyenlerin oranı da yükselmektedir.
- Kırdan metropollere doğru gidildikçe, inançlarım gereği örtünüyorum diyenlerin oranı hızla yükselmektedir.
- Büyükşehirlerden kıra doğru gittikçe gelenek cevabı artmaktadır. (Gelenek Büyükşehirler %9,1 – Kır %25,6)